

OBSAH

PŘEDMLUVA K FRANCOUZSKÉMU VYDÁNÍ Z ROKU 1988	9
PŘEDMLUVA K ITALSKÉMU VYDÁNÍ Z ROKU 1986	13
1. MINULOST/PŘÍTOMNOST	21
Protiklad minulost/přítomnost v psychologii	22
Minulost/přítomnost ve světle lingvistiky	24
Minulost/přítomnost v divoškém myšlení	26
Obecné úvahy o minulosti/přítomnosti v historickém myšlení	28
Vývoj vztahu minulost/budoucnost v evropském myšlení od starověkého Řecka do 19. století ²⁸⁾	30
Dvacáté století mezi posedlostí minulostí, historií v přítomném čase a fascinací budoucností	34
2. STARÉ/MODERNÍ	40
Dvojznačná dvojice západní kultury	40
Hlavní problém je v této dvojici na straně <i>moderního</i>	41
Dvojznačnost starého: starověk řecko-římský a ty ostatní	42
<i>Moderní</i> a jeho konkurenti: moderní a nové, moderní a pokrokové	44
<i>Staré/moderní</i> a historie: spory o staré a moderní autory v přeindustriální Evropě (6.-18. století)	46
<i>Staré/moderní</i> a historie: modernismus, modernizace, modernita (19.-20. století)	50
Modernismus	50
Modernismo	50
Modernismus	51
Modern Style	53
Modernizace	55
Modernita	58
Objevné oblasti modernismu	60
Historické předpoklady vědomí modernismu	65
Rozpory <i>moderního</i>	66
3. PAMĚŤ	68
Etnická paměť	71
Rozmakh paměti od pravěku až po starověk a její vývoj od ústní podoby k písmu	74
Paměť středověkého Západu	83
Vývoj písemné a obrazové paměti od renesance do dneška	94

Zvraty paměti v současnosti	103
Závěr: paměť jako objekt zájmu	110
4. HISTORIE	113
Paradoxy a nejasnosti historie	117
Historie je vědou o minulosti, nebo „existuje jen současná historie“? ..	117
Vědění a moc: historická objektivita a manipulace s minulostí	122
Jednotlivé a obecné: zobecňování a pravidelnosti historie	125
Historická mentalita: lidé a minulost	137
K filozofiím dějin	160
Historie jako věda: historikovo řemeslo	185
Historie dnes	203
POZNÁMKY	220
BIBLIOGRAFIE	242
JMENNÝ REJSTŘÍK	257